Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 20. septembra 2016*

„Odvolanie — Program podpory pre stabilitu Cyperskej republiky — Vyhlásenie euroskupiny týkajúce sa najmä reštrukturalizácie bankového sektora na Cypre — Žaloba o neplatnosť“

V spojených veciach C-105/15 P až C-109/15 P,

ktorých predmetom je päť odvolaní podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podaných 27. februára 2015,

Konstantinos Mallis, bydliskom v Larnake (Cyprus) (C-105/15 P),

Elli Konstantinou Malli, bydliskom v Larnake (C-105/15 P),

Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou, so sídlom v Nikózii (Cyprus) (C-106/15 P),

Petros Chatzithoma, bydliskom v Makedonitisse (Cyprus) (C-107/15 P),

Elenitsa Chatzithoma, bydliskom v Makedonitisse (C-107/15 P),

Lella Chatziioannou, bydliskom v Nikózii (C-108/15 P),

Marinos Nikolaou, bydliskom v Strovolose (Cyprus) (C-109/15 P),

v zastúpení: E. Efstathiou, K. Efstathiou a K. Liasidou, dikigoroi,

odvolatelia,

ďalší účastníci konania:

Európska komisia, v zastúpení: J.-P. Keppenne a M. Konstantinidis, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

Európska centrálna banka (ECB), v zastúpení: A. Koutsoukou, O. Heinz a K. Laurinavičius, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci H.-G. Kamann, Rechtsanwalt,

žalované v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredseda A. Tizzano, predsedovia komôr R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, A. Arabadžiev (spravodajca) a D. Šváby, sudcovia A. Rosas, E. Juhász, M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, M. Vilaras a E. Regan,

* Jazyk konania: gréčtina.

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: I. Illéssy, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 2. februára 2016,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 21. apríla 2016,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojimi odvolaniami sa Konstantinos Mallis a Elli Konstantinou Malli vo veci C-105/15 P, Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou vo veci C-106/15 P, Petros Chatzithoma a Elenitsa Chatzithoma vo veci C-107/15 P, Lella Chatziioannou vo veci C-108/15 P a Marinos Nikolaou vo veci C-109/15 P domáhajú zrušenia uznesení Všeobecného súdu Európskej únie zo 16 októbra 2014, Mallis a Malli/Komisia a ECB (T-327/13, EU:T:2014:909); zo 16. októbra 2014, Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou/Komisia a ECB (T-328/13, EU:T:2014:906); zo 16. októbra 2014, Chatzithoma/Komisia a ECB (T-329/13, EU:T:2014:908); zo 16. októbra 2014, Chatziioannou/Komisia a ECB (T-330/13, EU:T:2014:904), ako aj zo 16. októbra 2014, Nikolaou/Komisia a ECB (T-331/13, EU:T:2014:905) (ďalej spolu len „napadnuté uznesenia“), ktorými Všeobecný súd zamietol ich žaloby domáhajúce sa zrušenia vyhlásenia euroskupiny z 25. marca 2013 týkajúceho sa najmä reštrukturalizácie bankového sektora na Cypre (ďalej len „sporné vyhlásenie“).

Právny rámec

Zmluva o EMS

2 Dňa 2. februára 2012 bola v Bruseli (Belgicko) uzavretá zmluva, ktorou sa zriaďuje európsky mechanizmus pre stabilitu medzi Belgickým kráľovstvom, Spolkovou republikou Nemecko, Estónskou republikou, Írskom, Helénskou republikou, Španielskym kráľovstvom, Francúzskou republikou, Talianskou republikou, Cyperskou republikou, Luxemburským veľkovojvodstvom, Maltou, Holandským kráľovstvom, Rakúskou republikou, Portugalskou republikou, Slovinskou republikou, Slovenskou republikou a Fínskou republikou (ďalej len „zmluva o EMS“). Táto zmluva nadobudla účinnosť 27. septembra 2012.

3 Odôvodnenie 1 zmluvy o EMS znie:

„Európska rada sa 17. decembra 2010 zhodla na potrebe členských štátov eurozóny vytvoriť trvalý mechanizmus pre stabilitu. Európsky mechanizmus pre stabilitu (EMS) prevezme úlohy, ktoré v súčasnosti plní Európsky nástroj finančnej stability (ENFS) a európsky finančný stabilizačný mechanizmus (EFSM), t. j. poskytovanie finančnej pomoci podľa potreby členským štátom eurozóny.“

4 Podľa článkov 1 a 2, ako aj článku 32 ods. 2 uvedenej zmluvy zmluvné strany, to znamená členské štáty, ktorých menou je euro, medzi sebou zriaďujú medzinárodnú finančnú inštitúciu, EMS, ktorá má právnu subjektivitu.

5 Článok 3 tejto zmluvy opisuje jej cieľ takto:

„Cieľom EMS je mobilizovať financovanie a na základe prísnej podmienenosti vhodnej vzhľadom na vybraný nástroj finančnej pomoci poskytovať podporu pre stabilitu v prospech členov EMS, ktorí majú závažné finančné problémy, alebo im takéto problémy hrozia, ak je to nevyhnutné na ochranu

finančnej stability eurozóny ako celku a jednotlivých členských štátov. Na tieto účely je EMS oprávnený získavať finančné prostriedky vytváraním finančných nástrojov alebo uzatváraním finančných alebo iných dohôd alebo zmlúv s členmi EMS, finančnými inštitúciami alebo inými tretími stranami.“

6 Článok 4 ods. 1 a 3 a článok 4 ods. 4 prvý pododsek zmluvy o EMS stanovujú:

„1. EMS bude mať radu guvernérov, správnu radu, ako aj generálneho riaditeľa a vlastný personál podľa potreby.

…

3. Prijatie rozhodnutia na základe vzájomnej dohody si vyžaduje jednohlasný súhlas členov zúčastňujúcich sa hlasovania. Zdržanie sa hlasovania nebráni prijatiu rozhodnutia na základe vzájomnej dohody.

4. Odchylne od odseku 3 sa použije núdzový hlasovací postup v prípadoch, keď sa Komisia a [Európska centrálna banka (ECB)] zhodnú, že neschopnosť naliehavo prijať rozhodnutie na poskytnutie alebo vykonávanie finančnej pomoci vymedzené v článkoch 13 až 18 by ohrozilo hospodársku a finančnú udržateľnosť eurozóny. …“

7 Článok 12 uvedenej zmluvy definuje zásady, ktorými sa riadi podpora stability, a vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Ak je potrebné ochrániť finančnú stabilitu eurozóny ako celku a jednotlivých členských štátov, EMS môže poskytnúť členovi EMS podporu pre stabilitu, ktorá podlieha prísnej podmienenosti v závislosti od vybraného finančného nástroja. Táto podmienenosť môže siahať od programov makroekonomickej úpravy až po nepretržité rešpektovanie vopred stanovených podmienok poskytnutia podpory.“

8 Postup udelenia podpory pre stabilitu členovi EMS je opísaný v článku 13 zmluvy o EMS takto:

„1. Člen EMS môže podať žiadosť o podporu pre stabilitu predsedovi rady guvernérov. V takejto žiadosti sa uvedie nástroj finančnej pomoci, ktorý sa zvažuje. Po prijatí takejto žiadosti predseda rady guvernérov poverí Európsku komisiu v spolupráci s ECB týmito úlohami:

a) posúdiť, či existujú riziká pre finančnú stabilitu eurozóny ako celku alebo jej členských štátov v prípade, že ECB takúto analýzu ešte nepredložila podľa článku 18 ods. 2;

b) posúdiť, či je verejný dlh udržateľný. Kedykoľvek je to vhodné a možné, vypracovať takéto posúdenie spoločne s [Medzinárodným menovým fondom (MMF)];

c) posúdiť skutočné alebo potenciálne finančné potreby dotknutého člena EMS.

2. Na základe žiadosti členov EMS a posúdenia uvedeného v odseku 1 môže rada guvernérov v zásade rozhodnúť o udelení podpory pre stabilitu danému členovi EMS vo forme nástroja finančnej pomoci.

3. Ak sa podľa odseku 2 prijme rozhodnutie, rada guvernérov poverí Európsku komisiu – v spolupráci s ECB a kedykoľvek je to možné spoločne s MMF – úlohou rokovať s dotknutým členom EMS o memorande o porozumení, v ktorom sa podrobne opisuje podmienenosť viazaná na nástroj finančnej pomoci. Obsah memoranda o porozumení odzrkadľuje závažnosť nedostatkov, ktoré treba riešiť, a zvolený nástroj finančnej pomoci. Generálny riaditeľ EMS pripraví súbežne návrh dohody o nástroji finančnej pomoci vrátane finančných podmienok a výberu nástrojov, ktoré má schváliť rada guvernérov.

Memorandum o porozumení je plne v súlade s opatreniami týkajúcimi sa koordinácie hospodárskej politiky ustanovenej v [Zmluve o FEÚ], najmä s akýmkoľvek právnym aktom Európskej únie vrátane akéhokoľvek stanoviska, varovania, odporúčania alebo rozhodnutia určeného dotknutému členovi EMS.

4. Európska komisia podpisuje memorandum o porozumení v mene EMS pod podmienkou, že boli pred tým splnené podmienky stanovené v odseku 3 a po schválení radou guvernérov.

5. Správna rada schvaľuje dohodu o nástroji finančnej pomoci, pričom podrobne opíše finančné aspekty udeľovanej podpory pre stabilitu a, keď je to vhodné, vyplatenie prvej tranže pomoci.

…

7. Európska komisia – v spolupráci s ECB a kdekoľvek je to možné spoločne s MMF – bude poverená monitorovaním dodržiavania podmienenosti, na ktorú je viazaný nástroj finančnej pomoci.“

Sporné vyhlásenie

9 Euroskupina vo svojom vyhlásení z 25. marca 2013 uviedla, že dospela k dohode s cyperskými orgánmi o základných prvkoch budúceho programu makroekonomickej úpravy, ktorý podporujú všetky členské štáty, ktorých menou je euro, ako aj Komisia, ECB a MMF. Euroskupina okrem toho vyjadrila súhlas s plánmi reštrukturalizácie finančného sektora uvedenými v prílohe k tomuto vyhláseniu.

Nariadenia č. 103 a 104 prijaté na základe zákona z 22. marca 2013

10 Podľa bodu 3 ods. 1 a bodu 5 ods. 1 O peri exiyiansis pistotikon kai allon idrimaton nomos (zákon o reorganizácii úverových a ďalších inštitúcií) z 22. marca 2013 [EE, príloha I (I), č. 4379, 22.3.2013, ďalej len „zákon z 22. marca 2013“] bola reorganizáciou inštitúcií podľa uvedeného zákona poverená Kentriki Trapeza tis Kyprou (Cyperská centrálna banka, ďalej len „CCB“) spoločne s Ypourgeio Oikonomikon (ministerstvo financií). Bod 12 ods. 1 zákona z 22. marca 2013 na tento účel jednak stanovuje, že CCB môže nariadením vykonať reštrukturalizáciu dlhov a záväzkov inštitúcie, v ktorej sa vykonáva reorganizácia, a to znížením, premenou, reštrukturalizáciou alebo zmenou základného imania alebo zostatku akýchkoľvek existujúcich alebo budúcich pohľadávok voči tejto inštitúcii, prípadne konverziou dlhopisov do vlastného majetku. Po druhé tento článok stanovuje, že v zmysle bodu 2 piateho odseku zákona z 22. marca 2013 sú „poistené vklady“ vylúčené z týchto opatrení. Medzi stranami je nesporné, že ide o vklady nižšie ako 100 000 eur.

11 To peri diasosis me idia mesa tis Trapezas Kyprou Dimosias Etaireias Ltd Diatagma tou 2013, Kanonistiki Dioikitiko Praxi No. 103 [nariadenie z roku 2013 o reorganizácii Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia Ltd jej vlastnými prostriedkami, regulačný správny akt č. 103, EE, príloha III(I), č. 4645, 29.3.2013, s. 769, ďalej len „nariadenie č. 103“] stanovuje rekapitalizáciu Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia Ltd (ďalej len „Bank of Cyprus“), najmä na náklady jej majiteľov nepoistených vkladov, akcionárov a držiteľov dlhopisov, aby mohla pokračovať v poskytovaní bankových služieb. Nepoistené vklady boli teda premenené na akcie Bank of Cyprus (37,5 % z každého nepoisteného vkladu), na prevoditeľné cenné papiere Bank of Cyprus – na akcie alebo na vklady (22,5 % z každého nepoisteného vkladu) – a na cenné papiere, ktoré môže CCB previesť na vklady (40 % z každého nepoisteného vkladu). Toto nariadenie nadobudlo v súlade so svojím bodom 10 účinnosť 29. marca 2013 o 6:00.

12 Ustanovenia bodu 2 v spojení s bodom 5 Peri tis Polisis Orismenon Ergasion tis Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd Diatagma tou 2013, Kanonistiki Dioikitiki Praxi No. 104 [nariadenie z roku 2013 o predaji niektorých prevádzok Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd (ďalej len „Cyprus Popular Bank“), regulačný správny akt č. 104, EE, príloha III(I), č. 4645, 29.3.2013, s. 781, ďalej len „nariadenie

č. 104“] stanovovali k 29. marcu 2013 o 6:10 hod. prevod niektorých aktív a pasív Cyprus Popular Bank, vrátane vkladov do 100 000 eur, na Bank of Cyprus. Vklady prevyšujúce 100 000 eur boli ponechané v Cyprus Popular Bank až do jej likvidácie.

Okolnosti predchádzajúce sporu

13 Počas prvých mesiacov roku 2012 sa niektoré banky so sídlom na Cypre, vrátane Cyprus Popular Bank a Bank of Cyprus, dostali do finančných ťažkostí. Cyperská republika preto považovala za nevyhnutnú ich rekapitalizáciu a v tejto súvislosti predložila predsedovi Euroskupiny žiadosť o finančnú pomoc z ENFS alebo EMS.

14 Euroskupina vo svojom vyhlásení z 27. júna 2012 uviedla, že požadovanú finančnú pomoc poskytne ENFS alebo EMS v rámci programu makroekonomickej úpravy, ktorý bude konkretizovaný v memorande o porozumení a o ktorom budú viesť rokovania na jednej strane Európska komisia spolu s ECB a MMF a na druhej strane cyperské orgány.

15 Cyperská republika a ďalšie členské štáty, ktorých menou je euro, dospeli v marci 2013 k politickej dohode o návrhu memoranda o porozumení. Euroskupina vo svojom vyhlásení zo 16. marca 2013 túto dohodu uvítala a pripomenula niekoľko plánovaných opatrení zameraných na úpravu, vrátane zavedenia dane z bankových vkladov. Euroskupina uviedla, že vzhľadom na uvedený kontext sa domnieva, že poskytnutie finančnej pomoci, ktorou je možné zabezpečiť finančnú stabilitu Cypru a eurozóny, je v zásade odôvodnené, a vyzvala dotknuté strany, aby urýchlili prebiehajúce rokovania.

16 Dňa 18. marca 2013 nariadila Cyperská republika zatvorenie bánk 19. a 20. marca 2013. Vo vyhlásení z rovnakého dňa predseda euroskupiny uviedol, že daň z bankových vkladov v spojení s požadovanou finančnou pomocou bude použitá na obnovenie životaschopnosti cyperského bankového sektora, a tak na zabezpečenie finančnej stability Cypru. Spresnil však, že euroskupina zastáva názor, že malým vkladateľom by sa malo priznať iné zaobchádzanie než veľkým vkladateľom, pričom zdôraznil dôležitosť plného zabezpečenia vkladov nižších ako 100 000 eur. Predseda euroskupiny napokon v mene tejto skupiny podporil cyperské orgány a cyperský parlament pri rýchlom uplatnení dohodnutých opatrení.

17 Cyperské orgány sa rozhodli predĺžiť zatvorenie bánk do 28. marca 2013, aby sa vyhli hromadným výberom vkladov.

18 Cyperský parlament 19. marca 2013 odmietol návrh zákona cyperskej vlády o zavedení dane zo všetkých bankových vkladov na Cypre. Tento parlament následne prijal zákon z 22. marca 2013.

19 Dňa 25. marca 2013 euroskupina vydala sporné vyhlásenie. V rovnaký deň začal guvernér CCB proces reorganizácie Bank of Cyprus a Cyprus Popular Bank. Dňa 29. marca 2013 boli na tento účel uverejnené na základe zákona z 22. marca 2013 nariadenia č. 103 a 104. Komisia potom začala nové diskusie s cyperskými orgánmi s cieľom finalizovať memorandum o porozumení.

20 Na zasadnutí, ktoré sa konalo 24. apríla 2013, Rada guvernérov EMS:

— potvrdila na jednej strane, že Komisia a ECB boli poverené vykonať posúdenie podľa článku 13 ods. 1 zmluvy o EMS, a na druhej strane, že Komisia v spolupráci s ECB a MMF boli poverené rokovať s Cyperskou republikou o memorande o porozumení,

— sa v súlade s návrhom generálneho riaditeľa EMS rozhodla poskytnúť podporu pre stabilitu Cyperskej republike v podobe nástroja finančnej pomoci,

— schválila návrh memoranda o porozumení, dohodnutom medzi Komisiou (v spolupráci s ECB a MMF) a Cyperskou republikou,

— splnomocnila Komisiu na podpis tohto memoranda v mene EMS.

21 Memorandum o porozumení bolo podpísané 26. apríla 2013 ministrom financií Cyperskej republiky, guvernérom CCB a podpredsedom Komisie O. Rehnom v mene EMS.

22 Dňa 8. mája 2013 schválila rada guvernérov EMS dohodu o nástroji finančnej pomoci, ako aj navrhovaný spôsob vyplatenia prvej tranže pomoci Cyperskej republike. Táto tranža bola rozdelená na dve platby vo výške okolo 2 miliardy a 1 miliarda eur, z ktorých prvá sa uskutočnila 13. mája 2013 a druhá 26. júna 2013. Druhá tranža pomoci vo výške 1,5 miliardy eur bola vyplatená 27. septembra 2013.

Konania pred Všeobecným súdom a napadnuté uznesenia

23 Žalobcovia návrhmi podanými do kancelárie Všeobecného súdu 4. júna 2013 podali päť žalôb, ktorými sa domáhali, aby Všeobecný súd:

— zrušil sporné vyhlásenie, „ktoré nadobudlo svoju konečnú podobu prostredníctvom [výnosu č. 104] guvernéra [CCB] ako zástupcu [Európskeho systému centrálnych bánk], ktorým sa rozhodlo o predaji niektorých činností‘ [Cyprus Popular Bank] a ktoré v podstate predstavuje spoločné rozhodnutie [ECB] a Komisie“,

— subsidiárne vyhlásil, že sporné vyhlásenie v podstate predstavuje „spoločné rozhodnutie [ECB] a/alebo Komisie, a to bez ohľadu na jeho podobu a formu“,

— ďalej subsidiárne zrušil sporné vyhlásenie „bez ohľadu na jeho podobu a formu“,

— k tomu všetkému subsidiárne „zrušil spoločné rozhodnutie [ECB] a/alebo Komisie… prijaté prostredníctvom euroskupiny, a to bez ohľadu na jeho podobu a formu“, a

— zaviazal ECB a/alebo Komisiu na náhradu trov konania.

24 Samostatnými podaniami doručenými do kancelárie Všeobecného súdu 1. a 9. októbra 2013 Komisia a ECB vzniesli námietky neprípustnosti na základe článku 114 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu z 2. mája 1991, zmeneného a doplneného naposledy 19. júna 2013. Navrhli, aby Všeobecný súd:

— zamietol žaloby ako neprípustné a

— zaviazal žalobcov na náhradu trov konania.

25 Všeobecný súd napadnutými uzneseniami v celom rozsahu zamietol žaloby ako neprípustné.

Návrhy účastníkov konania a konanie na Súdnom dvore

26 Odvolatelia navrhujú, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnuté uznesenia a

— zrušil povinnosť nahradiť trovy konania v prvom stupni, ktorá im bola uložená.

27 Európska komisia a ECB navrhujú, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolania a

— zaviazal odvolateľov na náhradu všetkých trov konania.

28 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 21. augusta 2015 boli veci C-105/15 P až C-109/15 P spojené na účely ústnej časti konania a vyhlásenia rozsudku.

O odvolaniach

29 Na podporu svojich odvolaní odvolatelia uvádzajú tri odvolacie dôvody, ktorými sa snažia preukázať, že Všeobecný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia a nesplnil si povinnosť odôvodnenia, keď rozhodol, že sporné vyhlásenie nemá vo vzťahu k nim vlastnosti aktu, ktorého zrušenie možno požadovať na základe článku 263 ZFEÚ.

30 Komisia a ECB namietajú neprípustnosť odvolaní a dodávajú, že v každom prípade sa dôvody uvedené na podporu odvolaní musia zamietnuť ako neopodstatnené.

O prípustnosti odvolaní

31 Komisia a ECB namietajú neprípustnosť odvolaní z dôvodu, že odvolatelia sa v podstate obmedzili na zopakovanie dôvodov a tvrdení, ktoré už uviedli pred Všeobecným súdom, a že spochybňujú posúdenie skutkového stavu Všeobecným súdom, pokiaľ ide o rôzne predložené dôkazy.

32 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa článku 256 ZFEÚ a článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie sa odvolanie proti rozhodnutiam Všeobecného súdu obmedzuje len na právne otázky a musí sa zakladať na dôvodoch založených na nedostatku právomoci Všeobecného súdu, porušení procesných pravidiel pred Všeobecným súdom, ktoré sa nepriaznivo dotýka záujmov odvolateľa, alebo na porušení práva Únie Všeobecným súdom (pozri najmä rozsudok zo 4. septembra 2014, Španielsko/Komisia, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, bod 42 a citovanú judikatúru).

33 Z článku 256 ZFEÚ a článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ako aj z článku 168 ods. 1 písm. d) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora okrem toho vyplýva, že odvolanie musí presne uviesť napádané časti rozsudku, ktorého zrušenie žiada, ako aj právne tvrdenia, ktoré konkrétnym spôsobom podporujú tento návrh (pozri najmä rozsudky zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia, C-352/98 P, EU:C:2000:361, bod 34, a zo 4. septembra 2014, Španielsko/Komisia, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, bod 43).

34 Predovšetkým sa v článku 169 ods. 2 uvedeného rokovacieho poriadku vyžaduje, aby sa v právnych dôvodoch a právnych tvrdeniach presne označili časti odôvodnenia rozhodnutia Všeobecného súdu, ktoré sa napádajú.

35 Na základe týchto ustanovení nezodpovedá požiadavkám odôvodnenia také odvolanie, ktoré sa obmedzuje na zopakovanie alebo doslovné citovanie žalobných dôvodov a tvrdení uvedených pred Všeobecným súdom vrátane tých, ktoré sa zakladali na skutočnostiach, ktoré tento súd výslovne odmietol. Takéto odvolanie v skutočnosti predstavuje návrh na opätovné preskúmanie žaloby, ktorá už bola podaná na Všeobecný súd, ktoré nespadá do právomoci Súdneho dvora (pozri rozsudok zo 4. septembra 2014, Španielsko/Komisia, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, bod 44 a citovanú judikatúru).

36 Pokiaľ však odvolateľ spochybňuje výklad alebo uplatnenie práva Únie vykonané Všeobecným súdom, môžu sa právne otázky skúmané na prvom stupni nanovo prejednať v rámci odvolania. Ak by totiž odvolateľ nemohol založiť svoje odvolanie na dôvodoch a tvrdeniach už použitých pred Všeobecným súdom, predmetné konanie by bolo zbavené časti svojho významu (pozri rozsudok zo 4. septembra 2014, Španielsko/Komisia, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, bod 45 a citovanú judikatúru).

37 V prejednávanej veci sa odvolatelia snažia svojimi odvolaniami preukázať neexistenciu alebo nedostatočnosť odôvodnenia napadnutých uznesení a spochybniť odpoveď, ktorú Všeobecným súd výslovne uviedol na právne otázky, ktoré môžu byť predmetom preskúmania Súdnym dvorom v rámci odvolania.

38 Navyše je potrebné konštatovať, že v súlade s článkom 169 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora odvolania uvádzajú spochybnené body odôvodnenia napadnutých uznesení, ako aj dôvody a právne argumenty umožňujúce Súdnemu dvoru uskutočniť z právneho hľadiska jeho preskúmanie zákonnosti.

39 Z toho vyplýva, že odvolania sú prípustné.

O dôvodnosti odvolaní

Argumentácia účastníkov konania

40 Svojimi tromi odvolacími dôvodmi, ktoré je potrebné preskúmať spoločne, odvolatelia vytýkajú Všeobecnému súdu, že vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia a nesplnil si povinnosť odôvodnenia, keď v bode 45 napadnutých uznesení uviedol, že sporné vyhlásenie nemožno pripísať Komisii alebo ECB. V tejto súvislosti tvrdia, že Všeobecný súd mal uznať rozhodovaciu právomoc Komisie a ECB v súvislosti s otázkami spojenými s EMS a vyvodiť z ich účasti na stretnutiach euroskupiny, že toto vyhlásenie im musí byť pripísané.

41 Všeobecný súd údajne vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 41 napadnutých uznesení považoval euroskupinu len za „diskusné fórum“. Údajne neodpovedal na tvrdenie odvolateľov, že vzhľadom na to, že euroskupine nebola zverená ani na ňu nebola prenesená žiadna z právomocí Komisie a ECB, treba z toho vyvodiť, že euroskupina predstavuje prostriedok, prostredníctvom ktorého Komisia a ECB prijímajú rozhodnutia o osobitných otázkach súvisiacich s EMS alebo finančnou stabilitou. Odvolatelia tvrdia, že ECB a Komisia sú povinné konať pri dodržaní právneho rámca vymedzeného Zmluvami a ich protokolmi, ako aj sekundárnym právom. Výkon akejkoľvek právomoci mimo tohto rámca by podľa nich znamenal zneužitie právomocí.

42 Všeobecný súd údajne rovnako neodpovedal na tvrdenie odvolateľov, že rekapitalizácia Bank of Cyprus bola iba dôsledkom podmienok uložených Cyperskej republike zo strany Komisie a ECB prostredníctvom vyhlásenia euroskupiny. Zohľadnenie tejto okolnosti by údajne viedlo Všeobecný súd k záveru, že v prejednávanej veci ujma spôsobená odvolateľom bola zapríčinená aktmi a rozhodnutiami Komisie a ECB. Odvolatelia okrem toho vytýkajú Všeobecnému súdu, že v bode 61 napadnutých uznesení uznal, že sporné vyhlásenie obsahuje formulácie, ktoré by sa mohli javiť ako kategorické, ale z takéhoto konštatovania nevyvodil nijaké závery, ani nepreskúmal tvrdenie, že na jednej strane guvernér CCB prijatím nariadení č. 103 a 104 údajne „doslovne“ uplatnil rozhodnutia prijaté zo strany Komisie a ECB prostredníctvom euroskupiny, a na druhej strane, že jeho postavenie člena rady guvernérov ECB mohlo mať za následok, aby sa jeho akty a/alebo nečinnosť považovali za pripísateľné tejto inštitúcii.

43 Odvolatelia rovnako vytýkajú Všeobecnému súdu, že v bodoch 53 až 56 napadnutých uznesení nepovažoval sporné vyhlásenie za napadnuteľný akt a že sa nevyjadril k ich tvrdeniu, že toto vyhlásenie vyvoláva účinky tak vo vzťahu k ich právam, ako aj k ich majetku.

44 Komisia a ECB spochybňujú dôvodnosť týchto odvolacích dôvodov.

Posúdenie Súdnym dvorom

45 V prvom rade pokiaľ ide o tvrdenie založené na nedostatočnom odôvodnení napadnutých uznesení, je potrebné pripomenúť, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že povinnosť odôvodnenia, ktorá prináleží Všeobecnému súdu podľa článku 36 a článku 53 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, mu neukladá povinnosť vypracovať také odôvodnenie, ktoré by vyčerpávajúcim spôsobom a jednotlivo rozoberalo všetky tvrdenia účastníkov sporu. Odôvodnenie môže byť aj implicitné, ak umožní dotknutým osobám oboznámiť sa s dôvodmi, z ktorých vychádzal Všeobecný súd, a Súdnemu dvoru poskytne dostatok podkladov potrebných na uskutočnenie preskúmania v rámci odvolania (pozri najmä rozsudok z 8. marca 2016, Grécko/Komisia, C-431/14 P, EU:C:2016:145, bod 38 a citovanú judikatúru).

46 V prejednávanej veci Všeobecný súd po tom, čo v bode 39 napadnutých uznesení uviedol, že euroskupina je uvedená v článku 137 ZFEÚ, ktorý stanovuje, že zloženie a podrobnosti o zasadaniach ministrov členských štátov, ktorých menou je euro, sú ustanovené Protokolom č. 14 o euroskupine, v bode 40 uvedených uznesení pripomenul, že podľa článku 1 tohto protokolu sa títo ministri neformálne stretávajú na prediskutovanie otázok týkajúcich sa osobitných povinností, ktoré majú spoločné v súvislosti s jednotnou menou.

47 V bodoch 41 až 45 napadnutých uznesení Všeobecný súd, vychádzajúc z tohto ustanovenia uvedeného protokolu, najskôr uviedol, že euroskupina je diskusným fórom zástupcov členských štátov, ktorých menou je euro, na ministerskej úrovni, a nie rozhodovacím orgánom. Následne uviedol, že hoci je v článku 1 rovnakého protokolu upravená účasť Komisie a ECB na zasadnutiach euroskupiny, ona samotná predstavuje neformálne zasadnutie ministrov dotknutých členských štátov. Všeobecný súd napokon uviedol, že nič neumožňuje domnievať sa, že euroskupina je kontrolovaná Komisiou alebo ECB, alebo že koná ako mandatár týchto inštitúcií. Z toho vyvodil, že sporné vyhlásenie nebolo možné pripísať Komisii alebo ECB.

48 V bodoch 47 až 49 uvedených uznesení Všeobecný súd vzhľadom na relevantné ustanovenia zmluvy o EMS takisto vylúčil, že by sa sporné vyhlásenie napriek tomu, že ho bolo možné priznať EMS, a nie euroskupine, mohlo pripísať Komisii alebo ECB na základe údajného uplatňovania kontroly týchto inštitúcií nad EMS. Preto rozhodol, že Komisiu ani ECB nebolo možné považovať za pôvodcov prijatia tohto vyhlásenia.

49 Na doplnenie, Všeobecný súd v bodoch 51 až 62 napadnutých uznesení rozhodol, že vzhľadom na to, že euroskupina nie je rozhodovacím orgánom, jej vyhlásenie nemožno považovať za akt určený na vytvorenie právnych účinkov voči tretím osobám. Dodal, že toto posúdenie je podporené preskúmaním obsahu sporného vyhlásenia, ktoré podrobne uskutočnil v bodoch 54 až 59 týchto uznesení a ktoré ho viedlo ku konštatovaniu v bode 60 týchto uznesení, že toto vyhlásenie má čisto informatívnu povahu.

50 Je potrebné konštatovať, že odôvodnenie napadnutých uznesení, pripomenuté v bodoch 46 až 49 tohto rozsudku, spĺňa požiadavky odôvodnenia, uvedené v bode 45 tohto rozsudku.

51 V druhom rade je potrebné pripomenúť, že žalobou o neplatnosť možno napadnúť všetky akty prijaté inštitúciami Únie, nech majú akúkoľvek povahu alebo formu, ktoré vyvolávajú záväzné právne účinky takej povahy, že ovplyvňujú záujmy žalobcu tým, že podstatným spôsobom menia jeho právne postavenie (pozri najmä rozsudky z 11. novembra 1981, IBM/Komisia, 60/81, EU:C:1981:264, bod 9, a z 9. septembra 2015, Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirourgiko Kentro/Komisia, C-506/13 P, EU:C:2015:562, bod 16).

52 V prejednávanej veci, pokiaľ ide o tvrdenie odvolateľov namietajúce nesprávne právne posúdenie Všeobecného súdu, podľa ktorého prijatie sporného vyhlásenia a spôsob fungovania euroskupiny dokazujú, že toto vyhlásenie zodpovedá spoločnému rozhodnutiu Komisie a ECB, je potrebné uviesť, že z vyhlásenia euroskupiny z 27. júna 2012 vyplýva, že Komisia a ECB boli v súlade s článkom 13 ods. 3 zmluvy o EMS poverené radou guvernérov rokovať s cyperskými orgánmi o programe makroekonomickej úpravy, ktorý sa mal konkretizovať v memorande o porozumení.

53 Navyše je potrebné zdôrazniť, že úloha Komisie a ECB, ako bola vymedzená článkom 1 Protokolu č. 14 o euroskupine, nemala byť širšia než úloha, ktorú týmto inštitúciám priznáva zmluva o EMS. Ako pritom Všeobecný súd pripomenul v bode 48 napadnutých uznesení, z bodu 161 rozsudku z 27. novembra 2012, Pringle (C-370/12, EU:C:2012:756), vyplýva, že hoci zmluva o EMS ukladá Komisii a ECB určité úlohy spojené s realizáciou cieľov tejto zmluvy, na jednej strane funkcie zverené Komisii a ECB zmluvou o EMS nezahŕňajú výkon nijakej vlastnej rozhodovacej právomoci a na druhej strane činnosti vykonávané týmito dvomi inštitúciami v rámci tejto zmluvy zaväzujú len EMS.

54 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že úlohy, ktorými je Komisia poverená v rámci zmluvy o EMS, spočívajú vo vyhodnocovaní žiadostí o podporu pre stabilitu (článok 13 ods. 1), vo vyhodnocovaní ich naliehavosti (článok 4 ods. 4), v rokovaní o memorande o porozumení, v ktorom sa podrobne opisuje podmienenosť viazaná na poskytnutú finančnú pomoc (článok 13 ods. 3), v monitorovaní dodržiavania podmienenosti, na ktorú je viazaná finančná pomoc (článok 13 ods. 7), a v zúčastňovaní sa na zasadnutiach rady guvernérov a správnej rady ako pozorovateľ (článok 5 ods. 3 a článok 6 ods. 2) (rozsudok z 27. novembra 2012, Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, bod 156).

55 Podľa článku 13 ods. 4 zmluvy o EMS je Komisia rovnako poverená podpísaním memoranda o porozumení v mene EMS, pokiaľ toto memorandum spĺňa podmienky stanovené v odseku 3 tohto článku 13 a bolo schválené radou guvernérov EMS.

56 Pokiaľ ide o ECB, úlohy, ktorými bola poverená v rámci zmluvy o EMS, spočívajú vo vyhodnocovaní naliehavosti žiadostí o podporu pre stabilitu (článok 4 ods. 4), v zúčastňovaní sa na zasadnutiach rady guvernérov a správnej rady ako pozorovateľ (článok 5 ods. 3 a článok 6 ods. 2) a v spolupráci s Komisiou vo vyhodnocovaní žiadostí o podporu pre stabilitu (článok 13 ods. 1), v rokovaní o memorande o porozumení (článok 13 ods. 3) a v monitorovaní dodržiavania podmienenosti, na ktorú je viazaná finančná pomoc (článok 13 ods. 7) (rozsudok z 27. novembra 2012, Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, bod 157).

57 Vzhľadom na tieto údaje okolnosť, že Komisia a ECB sa zúčastňujú na stretnutiach euroskupiny, nemení povahu vyhlásení euroskupiny a nemôže viesť k vyvodeniu záveru, že sporné vyhlásenie je výrazom rozhodovacej právomoci týchto dvoch inštitúcií Únie.

58 Okrem iného je potrebné uviesť, že sporné vyhlásenie neobsahuje nič, čo by bolo vyjadrením rozhodnutia Komisie a ECB vytvoriť na strane dotknutého členského štátu právne záväznú povinnosť uplatňovania opatrení, ktoré obsahuje.

59 Ako Všeobecný súd v podstate uviedol v bode 60 napadnutých uznesení, cieľom tohto vyhlásenia, ktoré má čisto informačnú povahu, je informovanie verejnosti o existencii politickej dohody medzi euroskupinou a cyperskými orgánmi vyjadrujúcej spoločnú vôľu pokračovať v rokovaniach v súlade s obsahom uvedeného vyhlásenia.

60 Za týchto okolností prijatie zákona z 22. marca 2013 Cyperskou republikou, ktorým sa vytvoril nevyhnutný právny rámec na reštrukturalizáciu dotknutých bankových inštitúcií a CCB bola poverená prijatím nariadení č. 103 a 104, nemožno považovať za nariadené údajným spoločným rozhodnutím Komisie a ECB, ktoré malo byť zhmotnené sporným vyhlásením.

61 Napokon pokiaľ sa odvolatelia svojimi žalobami domáhali zrušenia vyhlásenia euroskupiny, je potrebné uviesť nielen to, že v znení Protokolu č. 14 o euroskupine, ktorý je prílohou Zmluvy o FEÚ, je uvedený prívlastok „neformálne“, ale aj to, že euroskupina nie je uvedená medzi rôznymi spôsobmi zloženia Rady Európskej únie vymenovanými v prílohe I k jej rokovaciemu poriadku prijatému rozhodnutím Rady 2009/937/EÚ z 1. decembra 2009 (Ú. v. EÚ L 325, 2009, s. 35), ktorých zoznam je uvedený v článku 16 ods. 6 ZEÚ. Ako teda uviedol generálny advokát v bodoch 55 až 65 svojich návrhov, euroskupinu nemožno dať na jednu úroveň so spôsobom zloženia Rady, ani ju považovať za orgán, úrad alebo agentúru Únie v zmysle článku 263 ZFEÚ.

62 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy je potrebné zamietnuť odvolania ako nedôvodné.

O trovách

63 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne o trovách konania.

64 Podľa článku 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe jeho článku 184 ods. 1 na konanie o odvolaní účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

65 Keďže Komisia a ECB navrhli, aby bola odvolateľom uložená povinnosť nahradiť trovy konania a odvolatelia nemali úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené, aby im bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania spojených s odvolaním.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Odvolania vo veciach C-105/15 P až C-109/15 P sa zamietajú.**

2. **Konstantinos Mallis, Elli Konstantinou Malli, Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou, Petros Chatzithoma, Elenitsa Chatzithoma, Lella Chatziioannou a Marinos Nikolaou sú povinní nahradiť trovy konania.**

Podpisy